

STICHTING
„HAAGSCH BLOKBRANDWEERFONDS”
CORRESPONDENTIE-ADRES: SWEELINCKSTRAAT 25
TELEFOON 392250* — GIRO 360113

K. 1118.

HANDLEIDING VOOR HET GEBRUIK VAN DE BLOKBRANDWEERWAGENS.

De blokbrandweer is uitgerust met wagentjes, bestaande uit een houten kist op twee wielen. De kist bevat:

- 1 standpijp voor aansluiting op de buitenbrandkranen en met een 2" Storz-aansluiting en met kraansleutels;
- 3 × 3 hennepslangen, 20 meter lang en met 2" Storz-aansluitingen;
- 1 straalpijp met 10 mm. mondstuk en afsluitkraan;
- 1 breekijzer;
- 1 bijl, ook te gebruiken als hamer;
- 1 emmerspuit met 1 meter slang;
- 10 meter waterslang met waterdiefjes, tevens te gebruiken op de emmerspuit;
- 2 schoppen met langen steel;
- 1 paar asbest handschoenen;
- 1 laschbril.

De blokbrandweertjes dienen uitsluitend om daarmee te werken door middel van de straatbrandkranen der waterleiding. Voor de aansluiting dienen de standpijp, de hennepslangen en de straalpijp.

Bij een defect aan de waterleiding kan gebruik gemaakt worden van de emmerspuit. De waterslang van 10 M. kan op de huisleiding en eventueel ook op de emmerspuit worden aangesloten.

De schoppen met langen steel dienen om de slak van een brandbom te kunnen opnemen. Men maakt hierbij gebruik van de asbest handschoenen en de laschbril.

Waterleiding en Brandkranen.

Water kan betrokken worden uit de waterleiding, door middel van de ondergrondse brandkranen.

De druk op de waterleiding hier ter stede bedraagt overdag 25—28 meter (dagdruk) en 's nachts 15—18 meter (nachtdruk). De brandkranen zijn alle ondergronds. Zij bestaan uit een afsluiter met klep en spindel en een stijgbuis. De stijgbuis is aan de bovenzijde van een draad voorzien en met een culotte afgesloten. Op den draad kan een standpijp geschroefd worden. De stijgbuis is aan de onderzijde van een aftapkraan voorzien, om het water af te tappen, tegen bevriezing. De spindel heeft een vierkant, waarop de brandkraansleutel past. Men draait de spindel tegen de richting der wijzers van een uurwerk in, om de brandkraan te openen. De brandkranen zijn aangegeven door kraanplaatjes, die aan lantaarns, lichtmasten enz. bevestigd zijn. De bordjes zijn rechthoekig en aan eene zijde rood, aan de andere zijde blauw geschilderd. De brandkraan ligt aan de roode zijde van het bordje; de afstanden, op welke de brandkranen, gerekend van de bordjes af, zijn hierop aangegeven.

Het uitleggen der slangen.

Bij het uitleggen en het gebruik der slangen moet op het volgende gelet worden:

- 1e. Het laten vallen of tegen den grond slaan van koppelingen moet worden voorkomen.
- 2e. Slangen mogen nooit over den grond worden gesleept. Hierdoor slijt het weefsel spoedig en wordt de levensduur van de slang verkort.
- 3e. Slangen mogen niet over scherpe muurdeelen, punten van hekken, prikkeldraad en andere scherpe voorwerpen, noch door olie, zuren en andere bijtende vloeistoffen gevoerd worden.
- 4e. Bij het uitleggen van slangen moet steeds voorkomen worden, dat bij het vullen knikken ontstaan. Bochten moeten daarom zoo ruim mogelijk worden gelegd en reeds bij het vullen moet de slangleiding worden nagelopen, om haar, daar waar knikken optreden, te kunnen klaren.

Het ruimen der slangen.

Bij het opruimen der slangen moet hetzelfde in acht worden genomen als hierboven onder 1 t/m 3 bepaald. Vóór de slang wordt geruimd, moet deze leegloopen, nadat de watertoevoer is afgesloten. Alle slangen worden eerst ontkoppeld. Om de slang te laten leegloopen, wordt deze eerst gestrekt. De te strekken gedeelten moeten worden opgetild en verplaatst zonder den grond te raken. Wanneer de slang is leeggelopen, wordt deze enkel gerold.

Maatregelen bij vorst.

Bij vorst moet erop gelet worden, dat de in gebruik zijnde slangen niet bevroren. Bij bevroren slangen leidt elke knik onherroepelijk tot beschadiging of breuk van het weefsel. Het water in de slangen moet zooveel mogelijk stroomend worden gehouden. Wanneer het blusschingswerk gestaakt wordt, moet het water worden afgesloten en moet men de slangen onmiddellijk ontkoppelen, laten leegloopen en oprollen. Indien een slang zou kunnen bevroren door water buiten de slang (aflopend bluschwater of wel zweetwater bij een ongevoerde slang), dient dit te worden voorkomen door de slang nu en dan te verleggen.

Het blusschen van brand.

Het blusschen van brand is het gewelddadig ingrijpen in het verbrandingsproces met het doel dit zoo spoedig mogelijk te doen beëindigen. Het geschiedt door het verwijderen of het te niet gaan van de brandende stof, het verhinderen van de toetreding van zuurstof (dooven b.v. door uittrappen of afdekken) of door het verlagen van de temperatuur (blusschen).

Bij het blusschen van een brand moeten de stralen altijd zóó gelegd worden, dat de brand zich niet of zoo weinig mogelijk kan uitbreiden. Een brand breidt zich uit in de richting waarheen de wind waait. Aan die zijde moet de brand allereerst worden aangest. De volgende stralen worden zóó uitgelegd, dat de brand wordt omsingeld. De slanglengte moet zoodanig zijn, dat de straalvoerder voldoende bewegingsvrijheid heeft.

Er moet op gelet worden, of er zich in het brandende perceel licht ontbrandbare vloeistoffen of andere stoffen bevinden (benzine, petroleum, celluloid enz.) of gemakkelijk ontplofbare lichamen (koolzuur of zuurstofcilinders), of het noodig kan zijn den gas-toevoer of te sluiten af den electricchen stroom uit te schakelen. Bij het werken met stralen van den beganen grond af moet indien zich in de nabijheid bovengrondsche stroomdraden van electricche tramlijnen bevinden, de stroom worden uitgeschakeld.

De vuurhaard moet altijd zoo dicht mogelijk worden benaderd en de straal moet direct op den vuurhaard gericht worden.

Sputten op rook heeft geen zin. Rook is altijd een handicap bij brand. Men moet dan gebruik maken van rook- eventueel zuurstofmaskers. Bij lichte rook is dikwijls een natte doek in den mond voldoende. Rook stijgt altijd naar boven, zoodat de rook langs den grond gewoonlijk minder dik is.

Op brandende vloeistoffen mag nooit met water gespoten worden. Hiervoor moet schuim worden gebruikt. Zijn de oppervlakken klein, dan kan veel worden bereikt met zand of nat zaagsel.

Schoorsteenbranden zijn weinig gevaarlijk, wanneer de schoorsteen goed geconstrueerd is. Wanneer men niet over geschikte bluschmiddelen (ramoneur) beschikt, moet de schoorsteen van onderen worden afgestopt, nadat de kachel is weggehaald. Het roet in den schoorsteen brandt dan langzaam uit door gebrek aan zuurstof.

Een brandbom moet, zoodra deze kan benaderd worden, met een schop met langen steel opgenomen en in zand onschadelijk gemaakt worden. Het verdient aanbeveling hierbij gebruik te maken van de asbest-handschoenen en de laschbril.

Het nablusschen.

Een brand is nog niet gebluscht, wanneer men geen vuur meer ziet. Het vuur zoekt zich altijd een weg door reten in houtwerk, langs plinten en gaten in de muren en plafonds. Dit alles moet worden nagegaan en zoo noodig worden weggebroken. Zijn voorraden aangetast, b.v. hooi, mok, papier, lompen, riet enz., dan moeten deze voorraden geheel worden omgewerkt.

Bij het nablusschen kan gebruik gemaakt worden van de in de blokbrandweerwagens aanwezige gereedschappen.

Bediening van de blokbrandweerwagens.

De bediening van de blokbrandweerwagens geschiedt door 4 personen, die genummerd worden van 1 t/m 4.

No. 1 is de bevelvoerder. Hij zorgt te weten, waarheen moet worden uitgerukt en ziet toe, dat de plaats van alarmeering langs den kortsten weg bereikt wordt. Hij is verantwoordelijk voor een goed verloop van het blusschingswerk, zoodat lang geen meerdere in rang op de plaats van den brand aanwezig is;

No. 2 helpt No. 4 bij het gereedmaken van den straal;

No. 3 is de kraandraaier, die, indien noodig, de standpijp opzet, de slang aan de standpijp koppelt en de brandkraan opent;

No. 4 is samen met No. 2 belast met het in gereedheid brengen van den straal en met het voeren van dezen straal.

Het uitrusten.

Het uitrusten moet zoo snel mogelijk geschieden, terwijl altijd langs den kortsten weg naar den brand gereden moet worden.

Aankomst op de plaats van den brand.

Bij aankomst op de plaats van den brand wordt de blokbrandweerwagen vóór het perceel gereden.

No. 1 verkennt, als bevelvoerder, den brand, vergezeld van Nos. 2 en 4.

No. 3 zoekt de dichtsbijzijnde brandkraan op, waarna hij zich naar de overige manschappen begeeft. Ieder verricht het werk hem door den bevelvoerder, zoo noodig buiten verband met zijn nummer, opgedragen.

Indien bij een brand reeds meerdere blokbrandweerwagens aanwezig zijn, blijven de manschappen bij hun wagen en wachten op orders van No. 1, die zich in verbinding stelt met dengene, die de leiding bij den brand heeft, onder wiens bevelen hij, tijdens het blusschingswerk, blijft staan.

Werken met de blokbrandweerwagens.

Wanneer van de waterleiding moet worden gewerkt, dan wordt de wagen bij de brandkraan neergezet en het dekzeiltje afgenomen.

No. 1 ziet als bevelvoerder toe, dat het gereedmaken van den straal in goede orde geschiedt en de aanwijzingen in dit reglement gegeven, worden opgevolgd.

No. 2 rolt, daarbij geholpen door No. 4 en beginnende bij de standpijp, zooveel slang uit als noodig is om den brand gemakkelijk te bereiken. De slangen worden aan elkander gekoppeld en de straalpijp opgezet, waarna No. 4 zich begeeft naar de plaats waar hij zich moet opstellen. Eerst dan geeft hij een teeken, dat de brandkraan geopend kan worden.

No. 2 zal zich zooveel mogelijk in de omgeving van No. 4 ophouden om hem behulpzaam te kunnen zijn bij het blusschingswerk, het verleggen van den straal enz.

No. 3 zet de standpijp op. Hij ziet daarbij toe, dat de brandkraan niet verstopt is en dat de lederen dichtingsring zich op zijn plaats bevindt. De aftapkraan moet gesloten zijn en na gebruik van de brandkraan weer geopend worden. De slangkoppeling wordt door hem op de standpijp bevestigd en de brandkraan op het eerste sein geopend. Daarna stelt hij zich ter beschikking van No. 1.

No. 4 brengt, daarbij geholpen door No. 2, de slang in gereedheid, zooals bovenomschreven. Zoodra hij gereed is, geeft hij het sein water te geven.

Werken met de emmerspuit.

De emmerspuit kan worden gebruikt bij branden van niet te grooten omvang en altijd, wanneer de waterleiding defect is.

Het beste is de emmerspuit altijd te gebruiken met de lange slang, in welk geval 3 man noodig zijn voor de bediening.

No. 2 is dan aangewezen om de pomp te bedienen.

No. 3 zorgt voor aanvoer van water en No. 4 bedient den straal.
